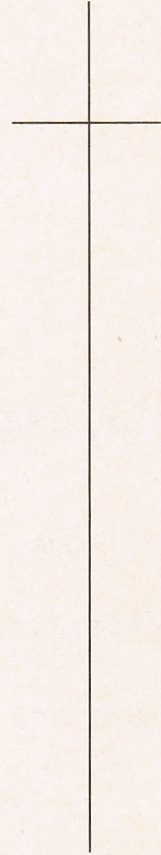

4713306

Op dinsdag 24 mei 1994
overleed zachtjes in de kliniek M. Middelaes te Gent
onze medebroeder

Gustaaf NACHTEGAEL

salesiaan van Don Bosco

RICEVUTO 27 GIU. 1994

Gustaaf NACHTEGAEL

- Geboren te Belsele op 28.05.1919
- School te Groot-Bijgaarden: april 1945 - augustus 1946
- 1946-47 Noviciaat te Groot-Bijgaarden
02.09.47 Eerste geloften: Groot-Bijgaarden
01.08.53 Eeuwige professie: Groot-Bijgaarden
- 1947-63 Groot-Bijgaarden (kok - patronaat)
- 1963-65 Heverlee (sociale school)
- 1965- Sint-Denijs-Westrem
- † Overleden te Gent (M. Middelaers) op 24.05.1994

Bij de uitvaart te Sint-Denijs-Westrem op 28 mei 1994

Geachte Familie, Beste Medebroeders
en de vele vrienden van onze medebroeder Staf,

“We worden kinderen van God genoemd, en we zijn het ook”, hoorden we in de eerste lezing. Dit grote geheim is voor ons allen bestemd. Maar om dit kenbaar te maken, heeft God Jezus tot ons gezonden. En we geloven dat sindsdien God niemand anders heeft om dat duidelijk te maken dan de concrete handen, het milde hart en het sprankelend deugddoend woord van concrete mensen.

Graag plaats ik onze goede medebroeder Staf in de rij van deze mensen, die dit als hun levensopdracht beschouwden. God heeft in elk mens iets van Zijn liefhebbende en barmhartige goedheid neergelegd. En Hij heeft iedere mens het zaad van eeuwig leven meegegeven. Dit tot wasdom, tot bloei te brengen, is de motor geweest van zijn leven. Elk kind, elke jongere moest voor Staf kunnen openbloeien en alle kansen krijgen.

Een leven dat begon in 1919 te Belsele; in het zoete Waasland, zoals hij het graag uitdrukte. Zijn geboortegrond, die hem altijd zeer dierbaar is gebleven, vormde hem om tot een optimistische en gedreven jonge kerel, met een grote liefde voor de natuur. Zoals velen van zijn generatie liet hij zich begeistere door Cardijn en zijn idealen, en werd hij in zijn geboortedorp medestichter van de plaatselijke KAJ-afdeling.

Op 17-jarige leeftijd vond hij werk in het St.-Jozefsinstituut te Sint-Niklaas, waar hij gedurende 10 jaar vakkundig en met een grote nauwgezetheid de hof en de tuin zou verzorgen. Ondertussen volgde hij in avond- en weekendonderwijs tuinbouw te Sint-Niklaas en Vilvoorde. Maar het leven wenkte Staf verder; ‘Hem wenkten wondere verten’, zoals het lied klonk in vele enthousiaste kelen van jongeren van die tijd. Hij vond die verten in april 1945 te Groot-Bijgaarden, waar zijn jeugdidealisme en de heimnisvolle roep van de Heer hem in contact brachten met Don Bosco. Hij hoorde bij Don Bosco dat elk kind, een kind van God was, met eerbied diende benaderd te worden, wat ook zijn afkomst was. Hij zag vooral, doorheen medebroeders, hoe dit diende te gebeuren: niet met grote woorden of veel preken, niet met lange vergaderingen of vanop de preekstoel, maar midden onder hen, aan de hand van een guitig woord (desnoods in de P-taal) en in de keuken, met vooral een groot

hart en een glimlach. Ontelbaren hebben in de keuken bij Staf gelachen en geweend, geluisterd en gesproken, en gebiecht; hebben zich bemoeidigd en uitgedaagd geweten, en hebben er hun talenten ontdekt en zijn er tot bloei gekomen.

16 jaar lang was hij de draaischijf van het Pat en verdiende hij de mooiste aanspreektitel die hij ooit heeft gehad: leider Staf. Staf deed alles wat jonge mensen vreugde bijbracht, wat hen kon verheffen, omdat hij wist en ervan overtuigd was dat dit de weg was om jonge mensen op een gezonde manier het leven te openen en hen op weg te zetten naar God. Het is goed, de vele herinneringen op te roepen van de toneelrepetities, de kampperioden, de keukentent op de vele bivakken, de oefeningen van de goede dood en de voettochten naar O.-L.-Vrouw van Halle, de leiderskringen, zijn pittige vertelkunst, zijn zangtalent.

Bij leider 'Staf' kon men thuiskomen en gesprekken voeren in de diepte, — terloops — in het voorbijgaan. Staf bezat wat wij vandaag bij ons zo graag noemen: een levend oratoriumhart. En dit nog vóór het bestudeerd werd aan de hand van grote en dikke boeken. Staf was door God met deze talenten begenadigd, en daarom had de Heer hem Don Bosco leren kennen. Maar Staf wilde verder, wilde niet stilstaan. De nieuwe wind van de jaren 60 voelde hij aankomen; hij zag en hoorde het bij de jonge salesianen in het noviciaat en de filosofie. Hij voelde het aan bij de leiders van het Pat.

Hij luisterde naar hen, hij zag hen bezig en hij besepte dat de tijden aan het veranderen waren. Hij ervaaarde dat als een nieuwe uitdaging. Hij wist dat hij voor zijn verdere leven meer en andere inzichten nodig zou hebben om met jonge mensen te kunnen omgaan en hen zijn idealen door te geven.

Daarom trok hij op 44-jarige leeftijd naar de sociale school te Heverlee. Het betekende een keerpunt in zijn leven, geen breekpunt. Soms denk ik dat hij daar toch nooit ten volle is overheen gekomen. Want het Pat en de oud-leden, de vrienden van Don Bosco te Groot-Bijgaarden, waren te sterk en te mooi gegrift in zijn hart.

Na zijn studies, in 1965, vertrok hij naar Sint-Denijs-Westrem. 15 jaar lang zou hij er leven temidden van de leerlingen van het technisch en beroepsonderwijs. Met veel inzet en een sterke betrokkenheid op zijn jongens deed hij enorm veel goeds aan hen. Hij sprak hen over de wijde wereld, hij opende hun geest voor de grote en ingewikkelde

mensheid, hij ging met hen in gesprek en vooral leerde hij hen met veel enthousiasme Don Bosco kennen.

Een nieuwe dimensie trad binnen in zijn leven, of moet ik zeggen, kwam sterker naar voren en beheerste zijn denken en doen, nl. zijn aandacht voor de armsten.

Hij zag de scholen groeien, hij zag de werken groeien, hij zag wie er op afkwam, hij werd wat dooreengeschud. Hij drukt dit zelf het beste uit in een brief die hij me 2 jaar geleden schreef. Ik lees er een passage uit voor. Ik wil dit doen om recht te laten geschieden aan de totale persoonlijkheid en de salesiaanse roeping van Staf: "Mijnheer provinciaal, vergeten we toch niet dat de zending van de salesiaan zijn begin heeft gevonden tussen de armste jongens. Met de ontmoeting en de opvang van de arme jongens is onze pedagogie ontstaan. Uit de situatie van de arme jongens zijn de initiatieven en programma's ontsproten, die de salesiaanse traditie doorkruisen. Terugkeer naar de armen door hen te zien als de eerste bestemmingen van het salesiaans werk, is een zorgvuldige onderneming die ons terugvoert naar de wortels van onze identiteit". Deze woorden houden een permanente roep in. We zijn er Staf dankbaar om.

De laatste jaren werd het wat stiller. Hij keerde als het ware terug naar de stilte en de rust van de natuur. Stilletjes sloot hij de cirkel waar zijn leven begon: in de hof, bij zijn planten en bloemen, de kleurenpracht rond het huis was de zichtbare taal van een hart dat zoveel talenten geschonken had aan jonge mensen. Kijken naar de hof, was kijken naar het echte levensboek van Staf.

En toch, zijn sprankelende persoon kwam terug wanneer hij mensen bezocht van vroeger; zijn beschikbaarheid verminderde niet, zowel voor de buur als voor de onverwachte bezoeker. Op die manier vulde hij zijn medebroeders aan die, zoals hij vroeger, nu tussen de jongeren leefden.

Hij is heengegaan op een feest dat ons, salesianen, dierbaar is: 24 mei, feest van Maria Hulp der Christenen. Het eenvoudige, trouwe en steeds hoopvolle hart van Maria heeft dat van Staf ontmoet.

Staf, we danken je om je deugddoende aanwezigheid midden onder ons, om je oratoriumhart dat van je is uitgegaan, om je vriendschap gul geschonken aan zovele mensen, om je liefde tot Don Bosco.

We leerden van je dat vriendschap geven vrienden maakt, dat mildheid uitdelen iemand mild maakt, dat blijheid schenken iemand blij

maakt, dat barmhartigheid geven iemand barmhartig maakt, dat liefde geven iemand liefdevol maakt. Het is je weg geweest bij Don Bosco. Het is je vertaling en beleving van "God, geef me de ziel van de jongeren, en dat is mij voldoende".

Kom nu zelf thuis bij de Heer en ontvang nu zijn liefde in haar volheid. Jij die een leven lang, Zijn liefde voelbaar en tastbaar hebt gemaakt. Het is ons geloof, en dat mag je nu vergezellen.

Bert Van Hecke, Provinciaal

Afscheid nemen

*Afscheid nemen van Staf Nachtegael
is hem missen in het dagelijkse leven
van ons huis,
niet meer in je postvak het krantenartikel vinden
dat hij voor je opzocht en uitknipte.
De tuin was jouw leven
en voor ons een zegen.
Hij was mooi, Staf.*

*Afscheid nemen
is hem niet meer zien rondrijden
op de grasmachine rond het huis
en zeker zijn dat het gras
er weer proper bij lag.
In alle stilte vonden de bloembollen
de weg naar hun plaats
en hun kleurenpracht in de lente
was een streling voor het oog
en een teken dat jij bezig was geweest.*

*Afscheid nemen
is weten dat je hem niet meer kan vragen
om de rozen te komen snoeien in Belsele,
is hem niet meer weten bellen
naar de vrienden van Groot-Bijgaarden,
het patronaat van zolang geleden,
maar zo nabij in zijn hart.*

*Afscheid nemen is weten
dat je hem nooit meer zal bezig horen in de P-taal
aan tafel bij een feest,
met smaakvolle vertelselkes en guitige moppen.
Afscheid nemen is hem nooit meer
in de kloosterkeuken vinden rond vier
met schuimend bier.*

*Afscheid nemen is ervaren
dat het klankbord is weggevalen
van de jaren van het patronaat,
de medewerkers en weldoeners van die tijd,
de keuken van toen,
waar men hem vinden kon voor een luisterend oor;
als toneelspeler en regisseur leefde hij met een open deur
voor de mens die zijn wegen kruiste.*

*Afscheid nemen is weten
Dat 75 levensjaren een rijkdom in zich dragen,
momenten van streven, momenten als zoeker en denker,
studeren, lezen en gesprekken voeren,
een gezondheid krachtig en taai,
een hart voor mensen,
een hart dat brak en je onherroepelijk
uit ons midden weghaalde.*

*Afscheid nemen is met een blik op de tuin
iets proeven van wat jou bewoog
en weten dat het nooit meer zo zal zijn ...
Afscheid nemen is met dankbaarheid en ontroering
zijn eigenheid en schoonheid
aan God toevertrouwen
en "Dankuwel" zeggen.*

Luc Sermeus

